

Kopieringsavtale for statsadministrasjonen (fra 2024)

Sentralavtale om kopiering og bruk av opphavsrettslig beskyttet materiale

mellom

**statsadministrasjonen, Stortinget og domstolene
(heretter kalt staten)**

v/Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon (DSS)

og

Kopinor

på vegne av

medlemmene i Den norske Forfatterforening, Den norske Forleggerforening, Dramatikerforbundet, Fagpressen, Forbundet Frie Fotografer, Forfatterforbundet, Grafill - Norsk organisasjon for visuell kommunikasjon, Mediebedriftenes Landsforening, Musikkforleggerne, NOPA - Norsk forening for komponister og tekstforfattere, Norges Fotografforbund, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Norsk Journalistlag, Norsk Komponistforening, Norsk kritikerlag, Norsk Oversetterforening, Norsk Redaktørforening, Norsk Revyforfatterforening, Norsk Tidsskriftforening, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, Norske Billedkunstnere, Norske Kunsthåndverkere, Ny Musikk's Komponistgruppe, samt utenlandske rettighetshaverorganisasjoner.

Digitalt signert 20.9.2023

Avtalens område

§ 1

Avtalen gjelder kopiering av beskyttet, utgitt materiale til bruk innenfor virksomheten i de deler av stats-administrasjonen som får dekket sine utgifter til kjøp av varer og tjenester ved bevilgning over en driftspost i statsbudsjettet og for Stortinget og domstolene. Avtalen gjelder ikke kopiering i Forsvarets høyskoler eller i sivile skoler, høyskoler og universiteter. Avtalen inngås med forbehold om de bevilgende myndigheters samtykke.

Avtalen vedrører ikke kopiering som er hjemlet i lov og kopiering som skjer etter avtale direkte med opphaver og utgiver eller representant for disse. Eventuelle lisensavtaler og kjøpsbetingelser staten er bundet av, går foran denne avtalen. Det kan likevel kopieres fra slikt lisensinnhold i medhold av denne avtalen dersom ikke annet eksplisitt fremgår av lisensavtalen eller kjøpsbetingelsene.

Avtalen omfatter ikke kopiering av:

- audio- og audiovisuelle verk (lyd og levende bilder)
- datamaskinprogrammer
- dataspill, interaktive læringsverktøy o.l.
- originaleksemplar av billedkunst og fotografi o.l.

Avtalen omfatter ikke digital kopiering av dagspresse, men fotokopiering, utskrift og kopiering for bruk med videoprojektor o.l. er tillatt.

§ 2

På de vilkår som fremgår av denne avtalen får staten rett til kopiering av beskyttet, utgitt materiale fra norske og utenlandske publikasjoner hvis rettighetshavere Kopinor representerer, jf. lov av 15. juni 2018 nr. 40 (åndsverkloven) og lov av 9. januar 2009 nr. 2 (markedsføringsloven).

Bestemmelsen etter første ledd medfører, i medhold av åndsverkloven §§ 46 og 47, jf. § 63 (avtalelisens), også tillatelse til å kopiere materiale skapt og utgitt av rettighetshavere som Kopinor ikke representerer.

Navngivelse av opphaver, endring m.m.

§ 3

Opphaveren skal navngis og verkets tittel og kilde angis slik som god skikk tilsier, jf. åndsverkloven § 5, § 23 fjerde ledd og § 25.

Beskyttet materiale kan ikke i medhold av denne avtalen endres, bearbeides eller oversettes e.l. og kan ikke benyttes på en krenkende måte (jf. åndsverkloven § 5).

Definisjoner

§ 4

Med **BESKYTTET** materiale menes i denne avtalen litterære og kunstneriske verk, jf. åndsverkloven § 2, fotografiske bilder, jf. åndsverkloven § 23, og arbeider som er beskyttet etter åndsverkloven § 24 (databaser). Avtalen omfatter derved kopiering fra utgitt materiale i form av tekster av alle slag; tegninger og grafiske fremstillinger av kunstnerisk, vitenskapelig eller teknisk art; kart; avbildninger av maleri, skulptur og annen billedkunst, bygningskunst og gjenstander av kunsthåndverk og kunstindustri, så vel av forbildet som av selve verket; noter/besifring med og uten tekst; fotografiske verk og bilder, samt formular, tabeller, kataloger og lignende arbeider som er vernet etter åndsverkloven § 24.

Vedtak og andre uttalelser som gjelder offentlig myndighetsutøvelse så som lover, rettsavgjørelser, administrative forskrifter og NOUer o.l. er uten vern etter åndsverkloven, jf. åndsverkloven § 14.

Med **UTGITT** materiale menes i denne avtalen eksemplar av beskyttet materiale som med henholdsvis opphaverens, fotografens eller databasefrembringerens samtykke i et rimelig antall er brakt i handelen eller på annen måte spredt blant allmennheten, herunder tilgjengeliggjort på internett, jf. åndsverkloven § 10 annet ledd, samt offentliggjorte noter og dramatiske verk i skriftlig form eller inntatt i distribusjonsarkiv, og kopi, avskrift eller utskrift av slike eksemplar.

Med **KOPIERING** menes i denne avtalen eksemplarframstilling til og fra papir og digitalt format, herunder fotokopiering, skanning, avfotografering, lagring og utskrift, samt avtegning og avskrift.

Med **VERKSDATABASE** menes en systematisk oppbygget og indeksert samling hele verk av samme type i et større antall.

Hvordan kan kopier benyttes?

§ 5

Kopiering skal ikke erstatte, men være et supplement til, kjøp av utgitt materiale. Kopiering skal således bare skje når det ikke er rimelig eller naturlig å anskaffe materialet fra bokhandel, billedarkiv mv. eller direkte fra rettighetshaverne.

§ 6

Det kan kopieres til ansatte, medlemmer av utvalg, styrer og råd, folkevalgte eller andre med særlig tilknytning til virksomheten.

Kopier som fremstilles i medhold av denne avtalen kan gjøres tilgjengelig i den enkelte statlige virksomhets interne, lukkede nettverk (intranett, systemer for videokonferanser, strømming og webinarer, arkiv m.m.), projisering på skjerm/lærret, elektronisk tavle m.m., ved e-post o.l.

§ 7

Det kan i medhold av denne avtalen kopieres for deltakere på enkeltstående seminarer, kurs o.l. som arrangeres av staten. Det kan videre tas nødvendige kopier til utenforstående når dette skjer i forbindelse med saksbehandling, oppdragsforskning, foredrag o.l.

Det kan tas kopier til utenforstående når dokumentinnsynet er hjemlet i forvaltningsloven, offentleglova eller annen lovgivning, jf. åndsverkloven § 33.

§ 8

Kopier tatt i medhold av denne avtalen kan ikke brukes i profilering eller markedsføring, verken som enkeltteksemplar eller ved salg eller distribusjon i samband med reklameopplegg.

§ 9

Avtalen gir ikke rett til kopiering som har preg av å være en forlagsmessig fremstilling.

Bruk av kopier i publikasjoner som fremstår som selvstendige produkter med eget navn, egen redaktør osv., vil alltid være forlagsmessig fremstilling, selv om det skjer bare for virksomhetens ansatte. Fremstilling av eksemplar for publisering i trykt eller digital form (herunder på internett) eller for annen utdeling og tilgjengeliggjøring for publikum, regnes alltid som forlagsmessig.

Oppbygging av verksdatabaser regnes som forlagsmessig fremstilling med mindre det skjer som ledd i forskning eller i tilknytning til behandling av konkrete saker.

§ 10

Avtalen hjemler ikke kopiering av notepublikasjoner til bruk i etablerte kor, korps, orkestre o.l. ensembler. For slik kopiering er ensembler henvist til å inngå egne avtaler.

Kopieringens omfang

§ 11

Under hensyntagen til bestemmelsen i § 5 er kopieringens omfang i hvert enkelt tilfelle begrenset til 15 % fra en enkelt bok eller lignende publikasjon. Det kan likevel fra én og samme publikasjon tas kopi av en hel novelle eller et helt kapittel eller lignende avsnitt. (Vedr. noter, se § 14.)

§ 12

Fra periodisk publisasjon som aviser, ukeblad, kulturelle og faglige tidsskrifter kan det kopieres uten de begrensninger som er nevnt i § 11. Fra vitenskapelige tidsskrifter, dvs. tidsskrifter som omhandler forskning og forskningsresultater, er kopieringens omfang begrenset til to artikler fra et enkelt nummer til en enkelt person.

Fra brosjyrer og andre publikasjoner bestemt for gratis distribusjon kan det kopieres uten omfangsbegrensninger.

§ 13

Fra materiale som lovlig er lagt ut på åpne internettsider uten tilgangsbegrensninger kan det kopieres uten omfangsbegrensninger.

§ 14

Fra enkeltnoter (et noteblad e.l. publisasjon av enkeltstående musikkverk) og fra notesamlinger (samling av enkeltnoter) er kopieringen begrenset til 15 %, men maksimum 10 sider av hver enkelt publisasjon. Se for øvrig § 10.

§ 15

Kopinor plikter etter beste evne å medvirke til at det gis tillatelse fra opphaver og utgiver til kopiering o.l. ut over det som er tillatt etter denne avtalen.

Informasjonsplikt

§ 16

Staten forplikter seg til å sørge for at ansatte og andre som har rett til å kopiere eller bruke kopier etter denne avtalen, er orientert om bestemmelsene i avtalen.

Partene er gjensidig forpliktet til før utsendelse å forelegge generell informasjon om avtalen for den andre part til uttalelse.

Vederlag

§ 17

For adgang til kopiering og bruk i henhold til denne avtalen betaler staten et årlig vederlag på kr 12 712 529 (i 2023-priser), hvorav Forsvarets andel utgjør kr 1 893 356.

§ 18

Vederlaget justeres av Kopinor årlig per 31. desember i henhold til endringer i Statistisk Sentralbyrås konsumprisindeks eller annen konsumprisindeks som måtte erstatte

denne. Justeringen foretas på grunnlag av endring i konsumprisindeksen fra 15. oktober f.å. til 15. oktober inneværende år og tilsvarende for de kommende år.

§ 19

Vederlaget forfaller til betaling 30. juni det året vederlaget gjelder for. Kopinor sender faktura med 30 dagers betalingsfrist.

§ 20

Kopinor fakturerer Forsvaret v/Forsvarets Regnskapsadministrasjon og øvrig del av staten v/DSS i henhold til bestemmelsene ovenfor. Ved fakturering nyttes elektronisk faktura.

Statistisk undersøkelse

§ 21

Hver av partene kan i løpet av avtaleperioden kreve at partene i fellesskap får gjennomført en statistisk utvalgsundersøkelse i staten. Formålet er å sikre grunnlag for forhandling om fastsetting av vederlag for den samlede fremstilling og bruk av vederlagspliktig beskyttet materiale for en ny avtaleperiode. Kopinor har for egen regning rett til å få gjennomført statistiske utvalgsundersøkelser for fordeling av midler til rettighetshavere i inn- og utland.

§ 22

Undersøkelser skal tilfredsstillende statistikkfaglige kriterier og utføres av et uavhengig statistisk byrå.

§ 23

Kostnadene ved felles statistiske undersøkelser dekkes med 50 % av Kopinor og 50 % av DSS. Partene skal i forkant av undersøkelsen bli enige om en økonomisk ramme. Kostnader knyttet særskilt til fordeling dekkes av Kopinor.

Unntatt fra første ledd er utgifter forbundet med arbeidstid som medgår for ansatte, tillits-valgte og andre som berøres av under-søkelsene, og kostnader vedrørende eventuelle ekstrakopier som tas i samme forbindelse.

§ 24

DSS vil tilstrebe at de enheter i staten, eventuelt, inkl. Forsvaret, som blir trukket ut for deltak-else i en statistisk undersøkelse lojalt følger opp anvisningene fra det statistiske byrået og sin avtalemessige forpliktelse til å delta i undersøkelsene.

§ 25

Kopinor plikter å påse at opplysninger om statens lovlige kopiering behandles fortrolig. Opplysningene kan imidlertid gis videre i anonymisert form som grunnlag for betaling eller fordeling av kopivederlag.

Mislighold og erstatning

§ 26

Ved mislighold av avtalen gjelder en frist for retting på 30 dager fra skriftlig varsel er mottatt.

§ 27

Dersom en part vesentlig misligholder avtalen og forholdet ikke rettes etter § 26 kan den annen part heve avtalen med umiddelbar virkning. Heving skal erklæres skriftlig med angivelse av hevingsgrunn. Erstatning for mislighold kan kreves uavhengig av om avtalen heves.

§ 28

Rettighetshaverne har ved denne avtalen ikke fraskrevet seg adgangen til selv å kreve erstatning og reise søksmål mot staten i anledning av kopiering som ikke er tillatt ved denne avtalen. Har staten innfridd Kopinors krav, plikter Kopinor å innfri rettighetshavernes krav for samme utnyttelse.

Andre bestemmelser

§ 29

Kopinor er forpliktet til å dekke eventuelle krav om vederlag eller erstatning som staten måtte motta fra norske og utenlandske rettighetshavere for så vidt kravene gjelder kopiering som er betalt for og utført i overensstemmelse med denne avtalens bestemmelser, jf. for øvrig åndsverkloven § 64. Staten er ikke forpliktet til å dekke slike krav, og Kopinor skal holde staten skadesløs for krav om kostnader som denne måtte bli påført i forbindelse med et slikt krav.

Dersom krav mottas, skal staten avvise kravet og henvise til Kopinor. Krav skal ikke innfris uten etter samråd med Kopinor. Ved tvist om kravet har Kopinor rett til å intervensere.

§ 30

Partene offentliggjør denne avtalen på internett eller annen formålstjenlig måte.

§ 31

Kopinor kan etter nærmere avtale besøke de virksomheter avtalen omfatter for å få informasjon om kopieringsrutinene og derigjen-nom innsyn i hvordan bestemmelsene i denne avtalen praktiseres.

§ 32

Dersom det i avtaleperioden vedtas nye fravikelige lovbestemmelser som vedrører reglene for kopiering av beskyttet materiale, skal disse gjelde så langt de er forenlig med denne avtalen.

Tvisteløsning

§ 33

Dersom forhandlinger om inngåelse, forlengelse eller reforhandling av avtale ikke fører til enighet, kan hver av partene kreve mekling etter åndsverkloven § 65.

§ 34

Twist mellom partene om avtalens forståelse eller beståen, om brudd på avtalen eller om krav som på annen måte grunner seg på avtalen, skal først søkes løst ved forhandlinger.

Partene vedtar Oslo som rette verneting for alle tvister som har grunnlag i denne avtalen, jf. tvisteloven § 4-6.

Avtalens varighet

§ 35

Avtalen gjelder for perioden 1.1.2024-31.12.2027.

§ 36

Ved avtalens opphør er DSS forpliktet til å varsle statlige virksomheter, Stortinget og domstolene om at all kopiering av beskyttet materiale som ikke er tillatt i medhold av lov eller særskilt avtale med rettighetshaver, må opphøre.

Kopier som er tatt i medhold av avtalen kan etter avtalens opphør kun bevares for arkivering og eventuelt videre saksbehandling, og ikke aktivt gjenbrukes.

Avtalen er signert digitalt.

For staten

v/Departementenes sikkerhets- og serviceorganisasjon

Thomas Bettum
Avdelingsdirektør

For Kopinor

Hege Munch Gundersen
administrerende direktør